

PATVIRTINTA

Vilniaus rajono socialinių paslaugų centro
direktoriaus

2018 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 1-30

**VILNIAUS RAJONO SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ CENTRO**

**DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS
TARNYBOS NUOSTATAI**

2018 m.

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TARNYBŲ NUOSTATAI

Vilniaus rajono socialinių paslaugų centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos nuostatai parengti Įstaigų darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų (toliau – nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-266/V-575, pagrindu ir nustato įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos steigimo tvarką, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų, profesinės sveikatos specialistų ir įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų ir profesinės sveikatos specialistų skaičių įstaigoje, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų teises ir pareigas.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus rajono socialinių paslaugų centro saugos ir sveikatos tarnyba (toliau – tarnyba), vykdydama įstaigos tarnybos funkcijas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, kitais darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais, įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos vietiniais norminiais teisės aktais ir šiais nuostatais.

2. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas – asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. vasario 1 d. įsakyme Nr. A1-60 „Dėl kvalifikacinių reikalavimų darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, juridinio asmens darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams ar fiziniams asmenims, atliekantiems darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, nustatymo“ nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

2.2. Įstaigos tarnybos specialistas – darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas ar profesinės sveikatos specialistas, dirbantis įstaigos tarnyboje.

2.3. Įstaigos tarnyba – įstaigos struktūrinis padalinys, tiesiogiai pavaldus darbdaviui atstovaujančiam asmeniui arba darbdavio įgaliotam asmeniui, atsakingas už darbuotojų saugos ir sveikatos priemonių įstaigoje organizavimą ir šių priemonių įgyvendinimo kontrolę.

2.4. Profesinės sveikatos specialistas – sveikatos priežiūros specialistas, turintis aukštąjį medicinos, visuomenės sveikatos ar slaugos išsilavinimą ir atitinkantis Profesinės sveikatos specialistų, galinčių dirbti įstaigose, kvalifikacinių reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-271 „Dėl Profesinės sveikatos specialistų, galinčių dirbti įstaigose, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

2.5. Kitos šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme ir kituose darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. ĮSTAIGOS TARNYBOS STEIGIMO TVARKA

3. Įstaigos tarnyba steigiama darbdaviui atstovaujančio asmens įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui pasitarus su darbuotojais arba jų atstovais dėl Įstaigos tarnybos steigimo ir nusprendus įsteigti Įstaigos tarnybą. Darbdaviui atstovaujantis asmuo tvirtina Įstaigos tarnybos nuostatus ir įstaigos tarnybos specialistų pareigybių aprašymus.

4. Nusprendus nestiegti įstaigos tarnybos, tarnybos funkcijas gali vykdyti atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys.

III. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTŲ SKAIČIUS ĮSTAIGOJE

5. Pagal Vilniaus rajono socialinių paslaugų centro ekonominės veiklos rūšį – nesusijusio su apgyvendinimu socialinio darbo su pagyvenusiais ir neįgaliaisiais asmenimis veikla (EVRK kodas 881000), kuri neprieštaruja Lietuvos Respublikos teisės aktams ir esamą darbuotojų skaičių įstaigoje turi būti ne mažiau kaip 1 darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens sprendimu nustačius jam pakankamą laiką numatytoms funkcijoms ir pareigoms atlikti.

6. Darbdavys pats atlieka Įstaigos tarnybos funkcijas.

IV. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTŲ IR ĮSTAIGOS TARNYBOS FUNKCIJOS

7. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai atlieka šias funkcijas:

7.1. konsultuoja darbdaviui atstovaujantį asmenį ir darbuotojus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais ir teikia darbdaviui atstovaujančiam asmeniui pasiūlymus darbuotojų saugos ir sveikatos būklei gerinti;

7.2. darbdavio nustatyta tvarka instruktuoja darbuotojus;

7.3. organizuoja darbuotojų mokymus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bei pirmosios pagalbos mokymus;

7.4. sudaro darbuotojų, kuriems privalomai turi būti tikrinama sveikata, sąrašus, analizuoja privalomųjų sveikatos patikrinimų išvadas ir rekomendacijas ir organizuoja šių rekomendacijų įgyvendinimą;

7.5. darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja, atlieka ir koordinuoja profesinės rizikos vertinimą įstaigoje;

7.6. rengia įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminius teisės aktus arba organizuoja jų parengimą;

7.7. dalyvauja tiriant nelaimingus atsitikimus darbe, incidentus, avarijas ir profesines ligas, analizuoja nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų, incidentų bei avarių aplinkybes ir priežastis, registruoja įstaigoje įvykusių nelaimingų atsitikimų darbe, profesines ligas bei incidentus, kaupia kitus duomenis, susijusius su darbuotojų sauga ir sveikata darbe;

7.8. rengia nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos priemones ar organizuoja jų parengimą, kontroliuoja prevencinių priemonių įgyvendinimo terminų laikymąsi;

7.9. kontroliuoja darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų laikymąsi įstaigoje;

7.10. teikia informaciją darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, darbuotojams apie darbuotojų saugos ir sveikatos būklę ir darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų laikymąsi įstaigoje;

7.11. organizuoja darbuotojų informavimą ir švietimą darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais;

7.12. kitas darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens pavestas funkcijas, susijusias su darbuotojų sauga ir sveikata.

8. Įstaigos tarnyba atlieka darbuotojų saugos ir sveikatos funkcijas, numatytas šių nuostatų 7.1-7.12 punktuose. Įstaigos tarnybos funkcijas vykdo įstaigos tarnybos specialistai.

V. BENDRIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI ĮSTAIGOS TARNYBOS SPECIALISTAMS

9. Pagal kvalifikacinius reikalavimus darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, juridinio asmens darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams ar fiziniams asmenims, atliekantiems darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, nustatytus ir patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. A1-60, tarnybos specialistai turi turėti:

9.1. aukštąjį universitetinį išsilavinimą pagal specialias darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programas arba

9.2. aukštąjį universitetinį ar aukštąjį koleginių išsilavinimą arba jam prilygintą išsilavinimą ir mokyklos ar mokymo įstaigos išduotą pažymėjimą, patvirtinantį gebėjimą dirbti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus konkrečios (konkrečių) ekonominės veiklos rūšies (rūšių) įstaigose.

10. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, juridinio asmens darbuotojų saugos ir sveikatos

specialistai ar fiziniai asmenys, atliekantys darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, turi išmanyti:

- 10.1. teisės aktus, reglamentuojančius darbuotojų saugą ir sveikatą, ir jų praktinį taikymą;
- 10.2. potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros reikalavimus;
- 10.3. į rinką teikiamų asmeninių apsaugos priemonių, įrenginių ir kitų darbo priemonių reikalavimus;
- 10.4. darboviečių, darbo vietų įrengimo, saugaus darbo organizavimo reikalavimus;
- 10.5. kolektyvinių ir asmeninių apsaugos priemonių parinkimo, jų naudojimo reikalavimus;
- 10.6. profesinės rizikos veiksnius, jų poveikį darbuotojų sveikatai ir prevencijos priemonės, siekiant darbuotojus apsaugoti nuo šių veiksnių poveikio;
- 10.7. profesinės rizikos vertinimo įstaigoje reikalavimus, profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių nustatymo ir įgyvendinimo reikalavimus;
- 10.8. labiau pažeidžiamų asmenų grupes, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus šiems asmenims;
- 10.9. darbuotojų instruktavimo, mokymo ir atestavimo reikalavimus;
- 10.10. darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto funkcijas, pareigas ir teises;
- 10.11. pagrindines nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų priežastis ir prevencijos priemonės;
- 10.12. avarijų prevencijos ir darbuotojų evakavimo reikalavimus;
- 10.13. darbuotojų sveikatos priežiūros organizavimo principus;
- 10.14. socialinio dialogo įstaigoje sudarant saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas dalyvius, jų funkcijas.
11. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, juridinio asmens darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai ar fiziniai asmenys, atliekantys darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, turi tobulinti kvalifikaciją. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė per 5 metus turi būti ne trumpesnė kaip 60 valandų.

VI. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTŲ TEISĖS IR PAREIGOS

12. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai turi teisę:

- 12.1. gauti informaciją, reikalingą pavestoms funkcijoms vykdyti;
- 12.2. gauti informaciją iš darbdaviui atstovaujančio asmens apie įstaigoje dirbančius ir įdarbinamus darbuotojus;
- 12.3. tikrinti įstaigoje bei jos struktūriniuose padaliniuose, kaip laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų; reikalauti, kad darbdavio įgalioti asmenys, struktūriniai padalinių vadovai

ir darbuotojai vykdytų darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimus; laikytųsi įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nustatytos darbo ir poilsio laiko trukmės. Darbdaviui atstovaujančio asmens ar darbdavio įgalioto asmens pavedimu įpareigoti kitus darbdavio įgaliotus asmenis, struktūrinių padalinių vadovus pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimus, surašant įpareigojimą (įpareigojimo pavyzdys pateiktas 1 priede);

12.4. siūlyti darbdaviui atstovaujančiam asmeniui skirti drausmines nuobaudas įstaigos darbuotojams, kurie savo veiksmais ar neveikimu pažeidžia įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus;

12.5. dalyvauti komisijų, tiriančių nelaimingus atsitikimus darbe, profesines ligas, veikloje;

12.6. dalyvauti Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė darbo inspekcija) atliekant įstaigos patikrinimus, susipažinti su šių patikrinimų medžiaga ir kontroliuoti, kaip įstaigoje vykdomi Valstybinės darbo inspekcijos nurodymai;

12.7. siūlyti darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui kviešti specialistus konsultuoti konkrečiais darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.

13. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai privalo:

13.1. informuoti darbdaviui atstovaujantį asmenį, darbdavio įgaliotą asmenį apie pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai ir prevencines priemones, kurių reikia imtis;

13.2. reikalauti, kad struktūrinio padalinio vadovas, darbdavio įgaliotas asmuo, darbdaviui atstovaujantis asmuo imtųsi reikiamų priemonių darbams sustabdyti, kai:

13.2.1. darbuotojas (darbuotojai) neišmokytas saugiai dirbti;

13.2.2. sugedus darbo priemonei ar susidarius avarinei situacijai;

13.2.3. dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus;

13.2.4. dirbama neįrengus reikiamų kolektyvinių apsaugos priemonių;

13.2.5. darbuotojai neaprūpinti reikiamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

13.2.6. darbo aplinka kelia pavojų darbuotojų gyvybei ir kenkia jų sveikatai;

13.3. saugoti gamybines ir komercines paslaptis, kurias sužino atlikdami savo pareigas, užtikrinti informacijos apie darbuotojų sveikatos būklę konfidencialumą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Darbdavys aprūpina paskirtus darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus darbo patalpomis, atitinkančiomis darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus, būtinu inventoriu, jų pareigoms atlikti reikalingomis priemonėmis: prietaisais, literatūra ir kitomis būtinomis darbui atlikti priemonėmis.

Darbuotojų saugos ir sveikatos
tarnybų nuostatų
1 priedas

(įstaigos pavadinimas)

(struktūrinio padalinio pavadinimas,

padalinio vadovo vardas ir pavardė)

ĮPAREIGOJIMAS

(data) Nr. _____

Įpareigoju pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir atlikti šiuos darbus:

Įrašų eil. nr.	Įpareigojimo pagrindas (įstatymo ar kito norminio teisės akto, kurio reikalavimai pažeisti, pavadinimas, straipsnis, punktas)	Pažeidimo vieta, apibūdinimas	Įpareigojimo turinys arba darbai	Įpareigojimo įvykdymo terminai

Darbdaviui atstovaujantis asmuo arba
darbdavio įgaliotas asmuo

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Įpareigojimą gavau _____ m. _____ d.

(struktūrinio padalinio vadovo parašas)

PASTABOS:

1. Vienas įpareigojimo egzempliorius įteikiamas struktūrinio padalinio vadovui, kitas lieka darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui.

2. Apie tai, kad įpareigojimas įvykdytas, struktūrinio padalinio vadovas raštu praneša darbdavio atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui.